

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobkyně: N. T. L.,** zastoupena JUDr. Jitkou Šmídovou, advokátkou, se sídlem Koněvova 150, Praha 3, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 7 Az 118/2003 - 22 ze dne 19. 12. 2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

III. Ustanovené advokátce JUDr. Jitce Šmídové, se sídlem Koněvova 150, Praha 3, **se** odměna za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 12. 2002, č. j. OAM - 1444/AŘ - 2001, byl žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2001, č. j. OAM - 6417/VL - 10 - 03 - 2001, kterým jí nebyl udělen azyl podle § 12, § 13, a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a nebyla na ni vztažena překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný zejména uvedl, že stěžovatelka v průběhu řízení neuvedla žádné azylově relevantní skutečnosti. Pouze sdělila, že ve Vietnamu neměla stálé zaměstnání a v důsledku toho nemohla uživit sebe a svého syna. Proto odjela za prací do jiné země. V její vlasti je komunistický režim, který není spravedlivý, ona sama však s ním nikdy žádné konkrétní potíže neměla.

Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podala stěžovatelka v zákonné lhůtě žalobu, ve které uvedla, že Vietnam opustila v roce 2001 z důvodů nelidských podmínek, ve kterých žila, a také proto, že byla pronásledována režimem nedodržujícím lidská práva. Ve vztahu k rozhodnutí žalovaného namítala porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), a z těchto důvodů navrhovala zrušení napadených rozhodnutí.

O žalobě rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem č. j. 7 Az 118/2003 - 22 ze dne 19. 12. 2003 tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí soud uvedl, že žalovaný nepochybil, když stěžovatelce azyl neudělil a nevztáhl na ni překážku vycestování, protože podmínky příslušných ustanovení zákona o azylu nebyly splněny. Stěžovatelčiny námitky neshledal oprávněnými a naopak dospěl k závěru, že se žalovaný věcí zabýval odpovědně a svědomitě a jeho rozhodnutí tak je v souladu se zákonem. Rozsudek městského soudu byl stěžovatelce doručen dne 21. 1. 2004.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka dne 2. 2. 2004 kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatelka namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., a tedy kasační stížnost je přípustná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že napadený rozsudek považuje za nezákonný, přičemž nezákonnost spatřuje v nesprávném a neúplném hodnocení existence zákonných důvodů pro udělení azylu, a to zejména ve vztahu k důvodům pro udělení humanitárního azylu a též posouzení překážek vycestování. Sama rovněž v průběhu správního řízení uvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být ve vlasti ohrožena na životě či svobodě pro své politické přesvědčení, což soud zcela pominul. Správní orgán dle jejího názoru nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a neopatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí. Z těchto důvodů stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek Městského soudu v Praze byly vydány v souladu s právními předpisy a odkazuje na obsah správního spisu, zejména pak na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení. Žalovaný navrhuje, aby soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou a k přiznání odkladného účinku neshledává důvody.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o námitku směřující do kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pak Nejvyšší správní soud předesílá, že nesprávným posouzením právní otázky

je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy by šlo tehdy, pokud by soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právního předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo pokud by aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil by se nesprávnosti při výkladu. Pokud městský soud opřel zamítnutí stěžovatelčiny žaloby o to, že stěžovatelka v průběhu řízení před žalovaným neuvedla žádné skutečnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že by v zemi svého původu byla vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, či se takového pronásledování opodstatněně obávala, použil správný právní předpis a správnou právní normu a nesprávnosti se nedopustil ani při interpretaci. Pouhé vyjádření nespokojenosti s vietnamským režimem, aniž by toto mělo na stěžovatelku nějaký konkrétní dopad, nemůže být považováno za vyjádření politického přesvědčení, které by zakládalo opodstatněnou obavu z ohrožení života nebo svobody. Důvodem pro takové obavy není ani obecně tíživá a nepříznivá situace většiny obyvatel dané země. Městský soud tedy konstatací tohoto závěru při posuzování právní otázky důvodů pro udělení azylu nepochybil.

Ani ve způsobu, jakým se městský soud vypořádal s námitkou existence důvodů pro konstataci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud žádnou nesprávnost neshledává. Stěžovatelka žádné konkrétní důvody svědčící o existenci překážky vycestování v žalobě neuvedla a zabýval-li se jimi žalovaný a shledal-li jeho závěr městský soud správným, ani takovému jeho postupu nelze ničeho podstatného vytknout.

Pochybení se městský soud nedopustil ani ve vztahu k posouzení důvodů pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že ustanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ přestavuje správní uvážení (publikováno pod č. 375/2004 Sb. NSS). Překročení mezí správního uvážení žalovaným zdejší soud v daném případě neshledal.

Institut humanitárního azylu, jak je upraven § 14 zákona o azylu, poskytuje správnímu orgánu možnost nad rámec obvyklých standardů uprchlického práva udělit azyl i osobám, které jinak nesplňují podmínky pro udělení azylu. Nemůže však být prostředkem, s jehož pomocí by žadatelé o azyl, kteří nesplňují podmínky § 12 a § 13 zákona o azylu, zcela abstraktně zpochybňovali závěry správního orgánu. Za okolnosti hodné zvláštního zřetele tak není možné považovat jakékoli obtíže, kterým je nucen uprchlík ve své vlasti čelit, ale pouze okolnosti zvláště tíživé, jejichž dopad na život dotyčné osoby je zcela zásadní. Míra volnosti správního uvážení správního orgánu je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Aplikuje-li soud výše řečené na konkrétní situaci stěžovatelky, dospívá k závěru, že v těch limitech, kde soudní přezkum neudělení humanitárního azylu proveden být měl, byl krajským soudem proveden řádně a v přiměřeném rozsahu.

Stěžovatelčiny námitky ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b), podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto

důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělila sama stěžovatelka. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Správní orgán musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatelky postupoval, přičemž ze spisu není patrno, a stěžovatelka to ani netvrdí, že by byla jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezována při sdělení důvodů azylu, jež sama uplatňovala.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že se mu nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna zástupkyni stěžovatelky, ustanovené usnesením Městského soudu v Praze č. j. 7 Az 118/2003 – 42 ze dne 15. 7. 2004, která by jí náležela podle vyhlášky č. 177/1966 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), nebyla přiznána. Podle vyjádření zástupkyně stěžovatelky (č. l. 49 spisu) nevykonala první poradu s klientem, kasační stížnost nedoplňovala, pouze stěžovatelku písemně vyzvala k navázání kontaktu v případě potřeby. Vzhledem k tomu, že soudu neuvedla, že ke kontaktu došlo, a pro splnění podmínky přiznání odměny je podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu potřeba kromě převzetí a přípravy zastoupení též první porada, Nejvyšší správní soud rozhodl, že odměnu nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu